

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   ชนชั้นนำท้องถิ่นกับการประนอมข้อพิพาทในหมู่บ้าน :
กรณีศึกษา กิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน   นายกฤษณะ พินิจ

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธีรยุทธ ชพานนท์
อาจารย์ อโณทัย วัฒนาพร
อาจารย์ ไพรัช ตระการศิริรินทร์

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) นี้ ได้ศึกษาวิจัยในพื้นที่ของกิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ โดยวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาถึง

1. โครงสร้างอำนาจของชนชั้นนำภายในชุมชน
2. เหตุใดชนชั้นนำจึงได้รับการยอมรับให้เป็นผู้ประนอมข้อพิพาท
3. เพื่อศึกษาถึงศักยภาพ และระดับความสามารถของชนชั้นนำในการประนอมข้อพิพาท
4. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบอันเป็นประโยชน์ต่อสังคม ในการนำการประนอมข้อพิพาทมา

ใช้ดำเนินการระงับ หรือลดข้อพิพาทภายในชุมชน

การวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ประชาชนทั่วไปภายในพื้นที่จำนวน 210 คน ชนชั้นนำจำนวน 30 คน และคู่พิพาทที่เคยนำข้อพิพาทไปให้ชนชั้นนำเป็นผู้ไกล่เกลี่ยจำนวน 12 คน โดยผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. โครงสร้างอำนาจภายในชุมชนมีลักษณะกระจาย โดยอำนาจจะกระจายอยู่กับกลุ่มต่าง ๆ ภายในชุมชน ส่วนโครงสร้างอำนาจของกลุ่มต่าง ๆ นั้น มีลักษณะรวมศูนย์ โดยจะมีบุคคลเพียงจำนวนน้อยที่ผู้ใช้อำนาจ และบุคคลเหล่านี้ก็จะได้รับการยอมรับให้เป็นผู้ประนอมข้อพิพาท
2. ชนชั้นนำได้รับการยอมรับให้เป็นผู้ประนอมข้อพิพาท เพราะมีอำนาจหน้าที่โดยตรง และมีตำแหน่งที่เป็นทางการภายในชุมชน เช่น กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, สารวัตรกำนัน, ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยกำนัน ฯลฯ

3. ชนชั้นนำที่ดำรงตำแหน่งที่เป็นทางการภายในชุมชน จะมีศักยภาพ และความสามารถในการประนอมข้อพิพาทสูงกว่าชนชั้นนำประเภทอื่น

4. ควรจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ในการประนอมข้อพิพาทภายในหมู่บ้านเป็นการเฉพาะ โดยให้สมาชิกของชุมชนเป็นผู้เลือก จากบุคคลที่เห็นว่ามีความรู้ความสามารถเพียงพอ เพราะการประนอมข้อพิพาทจะได้ผลมากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับการยอมรับในตัวบุคคลเป็นสำคัญ

Thesis Title : Local Elites and The Village Dispute Settlement : A Case Study of King-Amphoe Mae-On, Changwat Chiang Mai.

Author : Mr. Krisana Pinij

M.A. : Political Science

Examining Committee	: Assoc. Prof. Nat Chaparnond	Chairman
	Lecturer Pairat Trakarnsiritmont	Member
	Lecturer Anothai Vattanaporn	Member

ABSTRACT

This quantitative research was conducted at King-Amphoe Mae-On, Changwat Chiang Mai.

The puposes of this studies are the following:

1. To study the power structures of the community elite.
2. To analyze why the community accept elite to mediate and settle their disputes.
3. To study the efficiency snd capability of the community elite in handling the disputes.
4. To study the positive effects for society as a whole by using compromise to reach, settle or eliminate disputes within the community.

In the research, information were collected from 210 people, including thirty community elite and twelve people who brought thier dispute cases to these community elite.

The findings showed.

1. The power structures of the community are widely distributed. They are in the hands of various groups in the community, but the power of the groups are centralized and in the hands of a few people. The community accepts these people to be their elite.

2. The elite who have formal status are well accepted to be the mediators because they have direct responsibility. For example, the village headman, village chief, the village inspector, the assistant to the village chief and assistant to the village headman, etc.

3. The community elite who are local government officers are more powerful and capable of mediation the disputes than those ordinary elite who have no official status.

4. It is advisable to have a special mediation committee to settle the disputes in the village by selecting from among those who are accepted by the community, because the effectiveness of the settlements depends on the acceptability of the elite to the communities.